

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	9
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	10
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	10
1.5 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	12
1.6 นิยามศัพท์	13
1.7 องค์ประกอบของวิทยานิพนธ์	14
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1 การศึกษาเกี่ยวกับการวัดประสิทธิภาพ	15
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 แนวคิดทางด้านประสิทธิภาพ	20
3.2 วิธีการวัดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา	25
3.3 วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม	39
3.4 วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของหลายประชากร หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Multiple Comparisons)	41

3.5	แบบจำลองเชิงประจักษ์	46
3.6	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	49
บทที่ 4 ผลการศึกษา		
4.1	ลักษณะทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา	54
4.1.1	ข้อมูลทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา	54
4.1.2	ข้อมูลทั่วไปของบุคลากร	77
4.1.3	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	90
4.1.4	ข้อมูลงบประมาณ	98
4.1.5	การบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษา	100
4.2	ประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาโดยวิธีการวิเคราะห์ สมการพหุคูณเชิงเส้นและการวิเคราะห์เส้นท้อหุ้ม	118
4.3	คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	157
4.4	การประกันคุณภาพการศึกษา	167
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ		
5.1	สรุปผลการศึกษา	176
5.2	ข้อเสนอแนะ	186
5.3	ข้อจำกัดทางการศึกษา	193
5.4	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป	193
เอกสารอ้างอิง		196
ภาคผนวก		204
ภาคผนวก ก	ข้อมูลรายละเอียดจังหวัดในประเทศไทยทั้ง 76 จังหวัด จำแนกตาม สภาพภูมิศาสตร์	205
ภาคผนวก ข	ผลการประมาณค่าสมการการผลิตในรูปแบบต่างๆ	206
ภาคผนวก ค	ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของสมการพหุคูณเชิงเส้น	208
ภาคผนวก ง	ผลการศึกษาประสิทธิภาพที่ได้จากวิธีการ SFA	209

ภาคผนวก จ ผลการศึกษาประสิทธิภาพที่ได้จาก DEA โดยไม่มีการตัดข้อมูลที่เป็น Outlier	216
ภาคผนวก ฉ ผลการศึกษาประสิทธิภาพที่ได้จาก DEA โดยการตัดข้อมูลที่เป็น Outlier ออก	223
ภาคผนวก ช ผลการทดสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลที่นำมาใช้ทดสอบ ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคของสถาบัน อุดมศึกษา โดยวิธีการ Kolmogorov-Smirnov Test	228
ภาคผนวก ซ ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลที่นำมาใช้ทดสอบ ความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคของสถาบัน อุดมศึกษา	230
ภาคผนวก ฌ ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิค ของสถาบันอุดมศึกษา จากการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้ม กรณีสภาพ ต่อขนาดการผลิต (Scale Efficiency: SE) โดยวิธี Kruskal-Wallis H Test	232
ประวัติผู้เขียน	233

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษารัฐและเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2549	6
1.2 อัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2549	7
4.1 ที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามสถานที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลและต่างจังหวัด	55
4.2 ที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามสถานที่ตั้งในเขตอำเภอเมืองและ อำเภอรอบนอก	56
4.3 ที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามภาคทางภูมิศาสตร์	57
4.4 ระยะเวลาที่เปิดสอน จำแนกตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	58
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่ามากที่สุดและค่าน้อยที่สุดของระยะเวลาเปิดสอน(ปี) ของสถาบัน อุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบัน	59
4.6 การมีวิทยาเขตของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบัน	60
4.7 จำนวนวิทยาเขตของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบัน	61
4.8 ระดับการศึกษาที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2549 จำแนกตามประเภทของสถาบัน	62
4.9 พื้นที่ของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบัน	64
4.10 ค่าเฉลี่ย ค่ามากที่สุด และค่าน้อยที่สุดของพื้นที่(ไร่) ของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบัน	65
4.11 การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ประเภทต่างๆเฉลี่ยต่อสถาบันในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	69
4.12.1 ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมการศึกษาเฉลี่ยต่อปี แยกตามระดับการศึกษาและสาขา วิชาชีพที่เปิดสอนของสถาบันอุดมศึกษารัฐที่มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยทั่วไป	72

4.12.2	ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมการศึกษาเฉลี่ยต่อปี แยกตามระดับการศึกษาและสาขา วิชาชีพที่เปิดสอนของสถาบันอุดมศึกษารัฐที่มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	72
4.12.3	ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมการศึกษาเฉลี่ยต่อปี แยกตามระดับการศึกษาและสาขา วิชาชีพที่เปิดสอนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	73
4.12.4	ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมการศึกษาเฉลี่ยต่อปี แยกตามระดับการศึกษาและสาขา วิชาชีพที่เปิดสอน	73
4.13.1	จำนวนทรัพยากร(ภาษาไทย) ในหอสมุดของสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	75
4.13.2	จำนวนทรัพยากร(ภาษาอังกฤษ) ในหอสมุดของสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	75
4.14	จำนวนสื่อมัลติมีเดียและอุปกรณ์อื่นๆในหอสมุดของสถาบันอุดมศึกษา แยกตาม ประเภทของสถาบัน	77
4.15	เพศของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	78
4.16	ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	79
4.17	ตำแหน่งทางวิชาการของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	80
4.18	ระดับการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	81
4.19	ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	82
4.20	ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	83
4.21	การพัฒนาบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	85
4.22	วิธีการคัดเลือกอาจารย์ให้เข้ามาทำงานในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามฐานะการเป็น สถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	87
4.23	วิธีการคัดเลือกนักวิจัยหรือผู้เชี่ยวชาญให้เข้ามาทำงานในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	88
4.24	วิธีการคัดเลือกบุคลากรด้านอื่นๆให้เข้ามาทำงานในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	90
4.25	สัดส่วนของนักศึกษาใหม่ที่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2549 แยกตามระดับการศึกษาและประเภทของสถาบัน	91
4.26	สัดส่วนของนักศึกษาทั้งหมดในสถาบันอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2549 แยกตามระดับการศึกษาและประเภทของสถาบัน	93

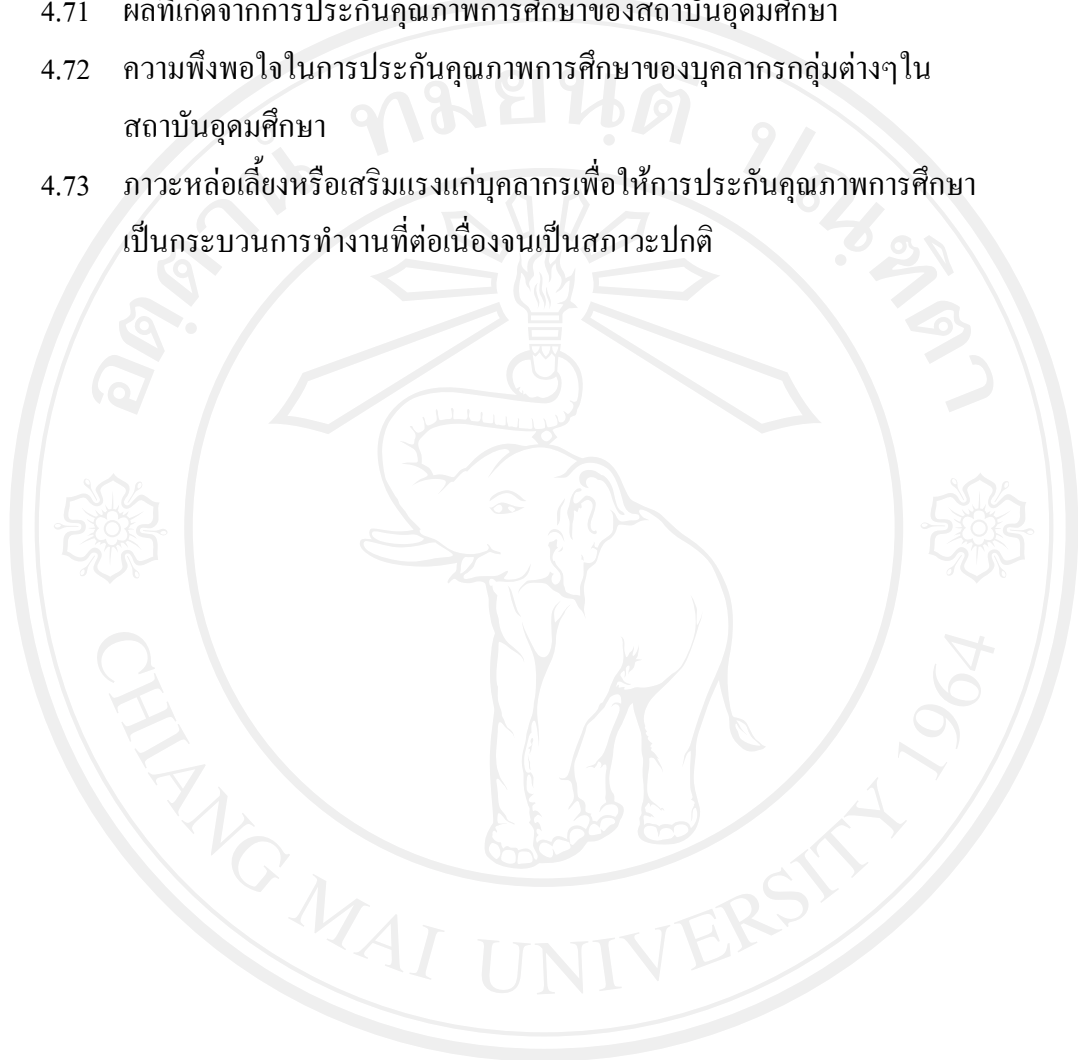
4.27	สัดส่วนของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2549 แยกตามระดับการศึกษาและประเภทของสถาบัน	94
4.28	ค่าเฉลี่ย ค่ามากที่สุด และค่าน้อยที่สุดของสัดส่วนอาจารย์ต่อจำนวนนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	95
4.29	จำนวนกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและผู้เข้าร่วมกิจกรรม แยกตามประเภทของสถาบัน	96
4.30	จำนวนทุนการศึกษาและกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	98
4.31	งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2549 แยกตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	99
4.32	ค่าเฉลี่ย ค่ามากที่สุด และค่าน้อยที่สุดของงบประมาณรายจ่ายต่อจำนวนนักศึกษา 1 คน ของสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	100
4.33	ตำแหน่งผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	102
4.34	การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	103
4.35	ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	104
4.36	ประสบการณ์ของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	105
4.37	ผู้มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจกำหนดนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานหรือเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษาแยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	106
4.38	คณะบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจงบประมาณที่สำคัญในสถาบันอุดมศึกษาแยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	107
4.39	คณะบุคคลที่มีอำนาจในกระบวนการตัดสินใจเปิดสอนหลักสูตรใหม่แยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	108
4.40	เกณฑ์ที่ใช้ในกระบวนการตัดสินใจเปิดหลักสูตรใหม่แยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	109
4.41	คณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติหรือเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงานของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษารัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	111

4.42	คณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติการให้ทุนการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แยกตามฐานะการเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	112
4.43	การให้ความสำคัญในแต่ละภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาแยกตามฐานะการเป็น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	113
4.44	กิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการบริการวิชาการแก่ชุมชน และสังคม แยกตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	115
4.45	การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษา แยกตาม ประเภทของสถาบัน	117
4.46	ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองฟังก์ชันการผลิตแบบ Cobb-Douglass Production Function ในการจัดการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	120
4.47	ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองฟังก์ชันพรมแดนการผลิตเชิงเส้นสุ่ม (Stochastic Frontier Production Function) ในการจัดการทางการศึกษาของสถาบัน อุดมศึกษา ด้วยวิธีการประมาณค่าแบบ Maximum Likelihood	122
4.48	การทดสอบความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยระหว่างวิธีการ วิเคราะห์สมการพรมแดนการผลิตเชิงเส้นสุ่มและวิธีการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้ม	127
4.49	ประสิทธิภาพทางเทคนิคในการจัดการทางการศึกษาโดยเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ สมการพรมแดนเชิงเส้นสุ่มและการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มในกรณี Single Output-Multi Input แยกตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	132
4.50	ช่วงการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของสถาบัน ในกรณี Single Output-Multi Input	133
4.51	ประสิทธิภาพทางเทคนิคในการจัดการศึกษาโดยเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์สมการ พรมแดนเชิงเส้นสุ่มและการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มในกรณี Single Output - Multi Input แยกตามภูมิภาค	136
4.52	ช่วงการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค ในกรณี Single Output- Multi Input	138
4.53	ประสิทธิภาพทางเทคนิคในการจัดการศึกษาโดยเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ สมการพรมแดนเชิงเส้นสุ่มและการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มในกรณี Single Output- Multi Input แยกตามระยะเวลาในการก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษา (ปี)	141
4.54	ช่วงการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามระยะเวลาในการก่อตั้ง สถาบันอุดมศึกษา (ปี) ในกรณี Single Output-Multi Input	142

4.55	ประสิทธิภาพทางเทคนิคในการจัดการศึกษาโดยเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์สมการพรมแดนเชิงเส้นคู่และการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มในกรณี Single Output-Multi Input แยกตามการมีสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ	144
4.56	ช่วงการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามการมีสายวิทยาศาสตร์สุขภาพในกรณี Single Output-Multi Input	145
4.57	ผลการทดสอบสมมติฐานขั้นแรกของการทดสอบความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยของสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	155
4.58	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยของสถาบันอุดมศึกษาแยกตามประเภทสถาบัน โดยการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มและใช้วิธีการ Fisher's Least Significant Difference (LSD)	155
4.59	ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยของสถาบันอุดมศึกษาแยกตามประเภทสถาบัน โดยการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้มและใช้วิธีการ Tukey's Multiple Comparison Method	156
4.60	ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่จบจากสถาบันอุดมศึกษา แยกตามประเภทของสถาบัน	158
4.61	ประเภทหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของบัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา	159
4.62	ลักษณะด้านคุณธรรม-จริยธรรมของบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษา	160
4.63	เปรียบเทียบข้อเสียลักษณะด้านคุณธรรม-จริยธรรมของบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษารัฐและเอกชน	161
4.64	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะด้านคุณธรรม-จริยธรรมของบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษารัฐและเอกชน	162
4.65	สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการจ้างบัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเพื่อไปปฏิบัติงานต้องการให้บุคลากรเข้าศึกษาต่อมากที่สุด	163
4.66	สถาบันอุดมศึกษารัฐที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการจ้างบัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติงานต้องการให้บุคลากรเข้าศึกษามากที่สุด	165
4.67	ลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในมุมมองของหน่วยงานต่างๆ	166
4.68	ช่วงปี พ.ศ.ที่สถาบันอุดมศึกษาเริ่มประกันคุณภาพการศึกษา	167

4.69	มูลเหตุจูงใจที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีการประกันคุณภาพการศึกษา	168
4.70	กระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา	169
4.71	ผลที่เกิดจากการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา	170
4.72	ความพึงพอใจในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรกลุ่มต่างๆในสถาบันอุดมศึกษา	171
4.73	ภาวะหล่อเลี้ยงหรือเสริมแรงแก่บุคลากรเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่องจนเป็นสภาวะปกติ	173

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญภาพ

รูป		หน้า
1.1	การจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐสู่ภาคการผลิตต่างๆ	2
1.2	ลำดับชั้นการศึกษาของประเทศไทย	4
3.1	การวัดประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่ปัจจัยการผลิต (Input-Orientated Measures)	22
3.2	การวัดประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่ผลผลิต (Output-Orientated Measures)	23
3.3	การวัดประสิทธิภาพการผลิตโดยมุ่งเน้นที่ปัจจัยการผลิตและผลผลิต	24
3.4	เส้นพรมแดนการผลิตจากการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้ม (DEA)	26
3.5	แนวความคิดในการวัดประสิทธิภาพทางเทคนิค	27
3.6	สมการพรมแดนความเป็นไปได้ในการผลิตแบบ Free Disposable Hull (FDH)	31